

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak 22/2112

BUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023 - 2026

Saksbehandler Alf Thode Skog

Arkiv 151

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
9/22	Eldrerådet	14.11.2022
7/22	Rådet for funksjonshemmede	14.11.2022
7/22	Ungdomsrådet	14.11.2022
6/22	Integreringsrådet	14.11.2022
31/22	Velferdsutvalget	15.11.2022
31/22	Teknikkutvalget	16.11.2022
13/22	Arbeidsmiljøutvalget	16.11.2022
8/22	Administrasjonsutvalget	23.11.2022
83/22	Formannskapet	23.11.2022
73/22	Kommunestyret	08.12.2022

Rådmannens forslag til vedtak

1. Med hjemmel i kommunelovens §§ 14-4 vedtas Rakkestad kommunes budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 med netto driftsrammer fordelt på de enkelte rammeområdene, slik det fremkommer i budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per rammeområde og totalt for perioden 2023-2026 – i henhold til bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første og andre ledd.
2. Rådmannen gis fullmakter iht. bokstav C i rådmannens forslag til vedtak.
3. De kommunale gebyrer, egenbetalinger, avgifter og godtgjørelser fastsettes i samsvar med budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 (Vedlegg 1 - Priser for kommunale varer og tjenester, samt vedlegg 1A, 1B, 1C og vedlegg 2).
4. Det kommunale skattøre fastsettes til maksimalsatsen gitt av Stortinget.
5. Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 (inkl. finansiering), vedtas slik det fremgår av budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per prosjekt og totalt for perioden 2023 – 2026 i henhold til bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-5 første og andre ledd – totalt kr 82 962 000 i 2023.
6. Det godkjennes låneopptak på kr 71 874 000 til finansiering av investeringer og startlån i 2023.
7. Punktene A – F nedenfor vedtas som beskrevet nedenfor.

A. RAMMEOMRÅDER

Budsjettet for 2023 gis som netto rammebevilgning innenfor følgende rammeområder:

- Kommunedirektørens team og staber
- Oppvekst og kultur
- Helse og mestring
- Areal og Infrastruktur
- Rakkestad Kirkelig fellesråd
- Næringstiltak og fellesutgifter/inntekter

Rammeområdenes tallmessige budsjettforslag framkommer i budsjettskjemaene under obligatoriske oversikter.

B. SKATTØRE

Forskuddstrekk og forskuddsskatt samt formuesskatt for inntektsåret 2023 beregnes i henhold til høyeste skattøre som blir bestemt av Stortinget.

C. FULLMAKTER

1. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hvert rammeområde.
2. Rådmannen gis fullmakt til å fordele pensjonskostnader mellom rammeområdene.
3. Rådmannen gis fullmakt til å fordele budsjettert lønnsoppgjørspott mellom rammeområdene.
4. Rådmannen gis fullmakt til å budsjettere og fordele avskrivninger mellom rammeområdene (nulleffekt for kommunen som helhet).

D. TILSKUDD TIL DE POLITISKE PARTIER

- a) Gruppestøtten fastsettes til kr 1 300,- (likt kronebeløp per kommunestyregruppe)
- b) Representantstøtten fastsettes til kr 2 761,- per kommunestyrerepresentant.
- c) Gruppestøtten og representantstøtten justeres hvert år i samsvar med deflator i statsbudsjettet.

E. EIENDOMSSKATT

Rakkestad kommunestyre vedtar i medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 - bokstav a - å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen i 2023.

Rakkestad kommunestyre fastsetter skattesatsen for eiendomsskatt i 2023 til: 4,00 promille for boliger og fritidseiendommer av gjeldende takstverdier. 4,75 promille for andre eiendommer av gjeldende takstverdier (esktl. § 13).

Eiendomsskatten betales månedlig eller i fire terminer (esktl. § 25).

For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).

F. LÅN

Rakkestad kommune tar opp lån på kr 51 874 000,- til investeringer pluss kr 20 000 000,- til startlån i 2023.

Rakkestad kommunes lån avdras iht. kommunelovens § 14-18;

Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne det enkelte låneopptak med lånevilkår innenfor de rammer som kommunestyret har fastsatt i budsjettet.

Behandling i Eldrerådet den 14.11.2022 sak 9/22

Behandling

Rådmann Alf Thode Skog presenterte budsjettet i felles rådsmøte før Eldrerådets behandling.

Eldrerådet ber om å få være med å bestemme bruk av midler avsatt til den Kulturelle Spaserstokken i 2023.

For øvrig ble rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Eldrerådets uttalelse

Eldrerådet ber om å få være med å bestemme bruk av midler avsatt til den Kulturelle Spaserstokken i 2023.

For øvrig ble rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Behandling i Rådet for funksjonshemmede den 14.11.2022 sak 7/22

Behandling

Rådmann Alf Thode Skog presenterte budsjettet i felles rådsmøte før Rådet for funksjonshemmedes behandling.

Rådet for funksjonshemmede ber om at helse- og velferdstjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse opprettholdes i kommende budsjettperiode.

Rådet for funksjonshemmede mener det at bra at kreftkoordinator er ansatt.

For øvrig ble Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Rådet for funksjonshemmedes uttalelse

Rådet for funksjonshemmede ber om at helse- og velferdstjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse opprettholdes i kommende budsjettperiode.

Rådet for funksjonshemmede mener det at bra at kreftkoordinator er ansatt.

For øvrig ble Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Behandling i Ungdomsrådet den 14.11.2022 sak 7/22

Behandling

Rådmann Alf Thode Skog presenterte budsjettet i felles rådsmøte før Ungdomsrådets behandling.

Ungdomsrådet ønsker at tilbudet til ungdom på kveldstid fortsetter i 2023.

For øvrig ble rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Ungdomsrådets uttalelse Ungdomsrådet ønsker at tilbudet til ungdom på kveldstid fortsetter i 2023.

For øvrig ble rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Behandling i Integreringsrådet den 14.11.2022 sak 6/22

Behandling

Rådmann Alf Thode Skog presenterte budsjettet i felles rådsmøte før Integreringsrådets behandling.

Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Integreringsrådets uttalelse

Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

Behandling i Velferdsutvalget den 15.11.2022 sak 31/22

Behandling

Rådmannen presenterte budsjettet med spesiell fokus på Velferdsutvalgets ansvarsområder.

Utvalgsleder Helen Graarud (Sp) fremmet følgende fellesforslag fra Krf, Høyre og Sp:

Tilbud til barn og unge

Rakkestad kommune registrerer i likhet med mange andre kommuner, økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Kommunestyret ser viktigheten av å være langsiktig i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og at kommunale tilbud skal være både attraktive og inkluderende.

Det har høsten 2022 blitt arbeidet med og fortsatt arbeides det med å utvikle utvidede og nye fritids- og trivselstilbud til denne gruppen. Det skjer med innsats fra flere kommuneområder og med eksisterende budsjettmidler og oppsparte fondsmidler. Kommunestyret ønsker å bygge opp om dette viktig arbeidet.

Det å kunne tilby gratis fritidstilbud til ungdommer er viktig for å forebygge utenforskap og dempe konsekvenser av barnefattigdom. Dette underbygges av Bufdir som i sine veiledere blant annet trekker frem ungdomsklubber med trygge voksne som et viktig verktøy i et forebyggende og inkluderende arbeid.

Rådmannen bes innen utgangen av februar om å legge fram en sak for ungdomsrådet, velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret hvor satsingen og styrkingen av fritidstilbudet for barn og unge i Rakkestad blir presentert.

Lærlinger

Rakkestad kommune har i noen år hatt mange lærlinger i sin virksomhet.

Det ligger nå av økonomiske årsaker an til at kommunen kommer til å rekruttere færre lærlinger. Det er som kommunestyret ser det bekymringsfullt, på grunn av ungdomsperspektivet i kommuneplanen, utdanning av unge mennesker til det lokale arbeidslivet, bosetting av ungdommer i kommunen og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til kommunal virksomhet.

Kommunestyret ber rådmannen gjennom prosesser og tiltak i første halvår 2023 om å tilrettelegge for flere lærlinger i kommunen først fra 1.8.2023 og videre fra 1.8.2024. Kommunestyret peker videre på ferdig utdannede lærlinger som en viktig lokal arbeidskraftressurs. Det bør av denne årsak fokuseres enda mer på at de kan bli tilbudt egnede stillinger og helst full stilling ved endt utdanning.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

Ved votering ble tilleggsforslagene enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag med tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Velferdsutvalgets uttalelse

Tilbud til barn og unge

Rakkestad kommune registrerer i likhet med mange andre kommuner, økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Kommunestyret ser viktigheten av å være langsiktig i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og at kommunale tilbud skal være både attraktive og inkluderende.

Det har høsten 2022 blitt arbeidet med og fortsatt arbeides det med å utvikle utvidede og nye fritids- og trivselstilbud til denne gruppen. Det skjer med innsats fra flere kommuneområder og med eksisterende budsjettmidler og oppsparte fondsmidler. Kommunestyret ønsker å bygge opp om dette viktig arbeidet.

Det å kunne tilby gratis fritidstilbud til ungdommer er viktig for å forebygge utenforskap og dempe konsekvenser av barnefattigdom. Dette underbygges av Bufdir som i sine veiledere blant annet trekker frem ungdomsklubber med trygge voksne som et viktig verktøy i et forebyggende og inkluderende arbeid.

Rådmannen bes innen utgangen av februar om å legge fram en sak for ungdomsrådet, velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret hvor satsingen og styrkingen av fritidstilbudet for barn og unge i Rakkestad blir presentert.

Lærlinger

Rakkestad kommune har i noen år hatt mange lærlinger i sin virksomhet.

Det ligger nå av økonomiske årsaker an til at kommunen kommer til å rekruttere færre lærlinger. Det er som kommunestyret ser det bekymringsfullt, på grunn av ungdomsperspektivet i kommuneplanen, utdanning av unge mennesker til det lokale arbeidslivet, bosetting av ungdommer i kommunen og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til kommunal virksomhet.

Kommunestyret ber rådmannen gjennom prosesser og tiltak i første halvår 2023 om å tilrettelegge for flere lærlinger i kommunen først fra 1.8.2023 og videre fra 1.8.2024. Kommunestyret peker videre på ferdig utdannede lærlinger som en viktig lokal arbeidskraftressurs. Det bør av denne årsak fokuseres enda mer på at de kan bli tilbudt egnede stillinger og helst full stilling ved endt utdanning.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

Velferdsutvalget støtter for øvrig rådmannens forslag til vedtak.

Behandling i Tekniskutvalget den 16.11.2022 sak 31/22

Behandling

Representanten Magne Bjørnstad (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av Krf, Høyre og Sp.

Beredskap

Kommunal beredskapsplikt er en lovpålagt oppgave som blant annet innebærer at kommunen skal ha en overordnet ROS (Risiko og sårbarhetsanalyse), en overordnet beredskapsplan, en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og gjennomføre øvelser i å håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

Kommunens beredskapsplikt innbefatter følgende områder:

- Sosial beredskap*
- Drikkevann*
- Skole og oppvekst*
- Akutt forurensning*
- Helse og omsorg*
- Brann og redning*
- Kommune-planlegging*
- Siviltforsvarsplikter*
- Næringsberedskap*
- Relevante eksterne aktører, slik som eiere av infrastruktur*

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal supplere og samordne mellom disse områdene.

Rakkestad kommunestyret ber om at administrasjon skal revidere en helhetlig ROS analyse hvert 4. år, i forbindelse med ny kommunal planstrategi, eller oftere dersom endringer i samfunnet gir grunnlag for å foreta endringer med påfølgende revisjon. Ved hver revisjon legges den oppdaterte helhetlige analysen frem for politisk nivå.

Ved votering ble tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Kommunale veier

Rakkestad kommunestyre vedtar budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som det framgår av vedtaket.

Det er ikke spesifikt bevilget midler til påkostninger av kommunale veier i 2023. Kommunestyret har i de siste brukt betydelige midler på å øke standarden på de kommunale veiene. Den har blitt bedre i de siste fire – fem årene. Det tas sikte på å fortsette programmet for ytterligere å øke standarden på den kommunale veimassen i 2023. Det må av økonomiske årsaker skje innenfor budsjett- og økonomiplanrammene.

Rakkestad kommunestyre ønsker av denne grunn gjennom en enkeltsak fra rådmannen og ved behandling av den i teknikkutvalget, formannskapet og kommunestyret, å gjennomgå og gjøre en noe annen fordeling av midler til enkeltprosjekter slik at det også blir rom for påkostningstiltak på de kommunale veiene i 2023.

Det tas sikte på å behandle enkeltsak som nevnt innen utgangen av mars 2023.

Ved votering ble tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag med tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Teknikkutvalgets uttalelse

Beredskap

Kommunal beredskapsplikt er en lovpålagt oppgave som blant annet innebærer at kommunen skal ha en overordnet ROS (Risiko og sårbarhetsanalyse), en overordnet beredskapsplan, en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og gjennomføre øvelser i å håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

Kommunens beredskapsplikt innbefatter følgende områder:

- Sosial beredskap
- Drikkevann
- Skole og oppvekst

- Akutt forurensning
- Helse og omsorg
- Brann og redning
- Kommune-planlegging
- Sivilforsvarsplikter
- Næringsberedskap
- Relevante eksterne aktører, slik som eiere av infrastruktur

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal supplere og samordne mellom disse områdene.

Rakkestad kommunestyret ber om at administrasjon skal revidere en helhetlig ROS analyse hvert 4. år, i forbindelse med ny kommunal planstrategi, eller oftere dersom endringer i samfunnet gir grunnlag for å foreta endringer med påfølgende revisjon. Ved hver revisjon legges den oppdaterte helhetlige analysen frem for politisk nivå.

Kommunale veier

Rakkestad kommunestyre vedtar budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som det framgår av vedtaket.

Det er ikke spesifikt bevilget midler til påkostninger av kommunale veier i 2023. Kommunestyret har i de siste brukt betydelige midler på å øke standarden på de kommunale veiene. Den har blitt bedre i de siste fire – fem årene. Det tas sikte på å fortsette programmet for ytterligere å øke standarden på den kommunale veimassen i 2023. Det må av økonomiske årsaker skje innenfor budsjett- og økonomiplanrammene.

Rakkestad kommunestyre ønsker av denne grunn gjennom en enkeltsak fra rådmannen og ved behandling av den i teknikkutvalget, formannskapet og kommunestyret, å gjennomgå og gjøre en noe annen fordeling av midler til enkeltprosjekter slik at det også blir rom for påkostningstiltak på de kommunale veiene i 2023.

Det tas sikte på å behandle enkeltsak som nevnt innen utgangen av mars 2023.

Teknikkutvalgets støtter for øvrig rådmannens forslag til vedtak.

Behandling i Arbeidsmiljøutvalget den 16.11.2022 sak 13/22

Behandling

Rådmann Alf Thode Skog presenterte budsjettet med fokus på Arbeidsmiljøutvalgets områder.

Fagforbundet, Sykepleieforbundet og Utdanningsforbundet ga følgende uttalelse

Vi er bekymret for konsekvensene av ytterligere innsparinger på ansattssiden i kommunen.

Det er positivt at man tenker innsparingene gjennom naturlige avganger og ikke oppsigelser. Likevel stiller vi spørsmålstegn til om det er praktisk gjennomførbart, både

med tanke på om det er kapasitet på arbeidsplassen til å overta arbeidsoppgavene og om vi som kommune vil klare å være en god tjenesteyter. Det er viktig at det gjennomføres en kartlegging på de ulike områdene, for å se hvor de naturlige avgangene er, og om det er mulig å effektivisere driften uten at de erstattes. Vi kan risikere at det er flere naturlige avganger på et område, noe som kan bli utfordrende.

En betydelig innsparing vil innebære et dårligere tjenestetilbud til innbyggerne. Det er viktig at de ansatte ikke skal måtte stå i konfrontasjonen om at tjenestetilbudet blir dårligere. Dette må innbyggerne i Rakkestad kommune informeres om fra de politiske partiene og administrasjonen.

Det er også viktig å se sykefraværet i samme bildet som innsparingene. Målet til Rakkestad kommune er å få sykefraværet ned. Nedskjæringer kan få motsatt effekt, siden arbeidspresset vil øke med færre ansatte. Alle kan brette opp armene i perioder, men å stå i høyt arbeidspres over tid, vil få konsekvenser.

Det oppleves en slitenhet i samfunnet generelt som ikke har med arbeidsinnsatsen og gjøre, men som er en konsekvens av to år med korona og hva det har medført. I forlengelsen av dette innføres det strenge innsparinger som igjen vil ha konsekvenser for de ansatte. Ansatte har høye krav til seg selv og tjenestene de skal yte, og det å gi et dårligere tjenestetilbud til innbyggerne vil være vanskelig for den enkelte arbeidstaker. Det er viktig at det jobbes med å finne områder som kan effektiviseres uten for store konsekvenser for ansatte og brukere.

Oppvekst og kultur:

Skolene merker nedskjæringene som er gjort på lærerstillinger. Skolene har mistet fleksibiliteten sin og det skal ikke store fraværet til før skolen ikke får dekket alle de lovpålagte oppgavene, som f.eks spesialundervisning. Det settes ofte ikke inn vikarer (helst ikke de 14 første dagene) og det er også vanskelig å få tak i vikarer ved fravær. Det ble gjort kutt i våres på assistenter i skolen, vel vitende om at det vi kutter må tilføres på høsten. Dette fordi det gjennom et skoleår tilføres barn til Rakkestad kommune som krever ekstra ressurser, blant annet fosterhjemsplasserte barn og barn i beredskapshjem. De må ofte ha en tettere oppfølging for å komme seg gjennom skolehverdagen. Det er viktig med nok ansatte for å ivareta et godt SFO – tilbudet til barna etter skoletid. Antall barn i SFO er økende og bemanningsnormen tar ikke høyde for elever som trenger ekstra oppfølging. Barn som har spesielle behov, har ingen krav til ressurser i SFO – tiden. §9A gjelder for barna også i SFO-tiden.

Det har vært mye fokus på de sårbare barna både under pandemien og lærerstreiken, det er viktig at skolene har nok ressurser til å følge opp disse elevene på en god måte.

Velferd og levekår:

Dette er et stort område med mange ulike utfordringer, blant annet nevnes det tilbakeføring av brukere som det nå forventes en høy omløpshastighet på. Dog er det ikke tilført midler til å ivareta disse brukerne, det skal den nåværende tjenesten løse. Vi må også sørge for ansatte har den opplæringen og kursing som er nødvendig i forkant av tilbakeføring. På enkelte områder leies det inn 3-4 vakter pr. dag for å klare å gjennomføre daglig drift, eller ansatte i store stillinger jobber ekstra som igjen utløses i overtid.

Helse og mestring:

Her har det vært gjort mye arbeid det siste året, da spesielt på Skautun. Prosesser på innsparinger og flytting av ansatte medfører også oppsigelser og ansatte som får jobb utenfor kommunen. Med tanke på at vi har en eldrebølge i vente og manko på landsbasis på kvalifisert helsepersonell er det veldig viktig å beholde og rekruttere. Oppgavedeling og heltid er noe som må være i søkelyset.

Areal og infrastruktur:

Dette området er på mange måter det området som oppleves som stabilt. Samtidig er dette et område hvor de med lavest inntekt arbeider. En fagarbeider med 16 års ansiennitet har en årslønn på kr 460 300,-. Her er det også viktig å tenke å beholde og rekruttere i disse vanskelige økonomiske tider.

Representanten Gunnar Line (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag:

KS sitt debathefte

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debathefte politisk.

Ved votering ble tilleggsforslagene enstemmig vedtatt.

For øvrig støtter Arbeidsmiljøutvalget rådmannens forslag til vedtak.

Arbeidsmiljøutvalgets uttalelse

Arbeidstakersiden er bekymret for konsekvensene av ytterligere innsparinger på ansattensiden i kommunen.

Det er positivt at man tenker innsparingene gjennom naturlige avganger og ikke oppsigelser. Likevel stiller vi spørsmålstegn til om det er praktisk gjennomførbart, både med tanke på om det er kapasitet på arbeidsplassen til å overta arbeidsoppgavene og om vi som kommune vil klare å være en god tjenesteyter. Det er viktig at det gjennomføres en kartlegging på de ulike områdene, for å se hvor de naturlige avgangene er, og om det er mulig å effektivisere driften uten at de erstattes. Vi kan risikere at det er flere naturlige avganger på et område, noe som kan bli utfordrende.

En betydelig innsparing vil innebære et dårligere tjenestetilbud til innbyggerne. Det er viktig at de ansatte ikke skal måtte stå i konfrontasjonen om at tjenestetilbudet blir dårligere. Dette må innbyggerne i Rakkestad kommune informeres om fra de politiske partiene og administrasjonen.

Det er også viktig å se sykefraværet i samme bildet som innsparingene. Målet til Rakkestad kommune er å få sykefraværet ned. Nedskjæringer kan få motsatt effekt, siden arbeidspresset vil øke med færre ansatte. Alle kan brette opp armene i perioder, men å stå i høyt arbeidspres over tid, vil få konsekvenser.

Det oppleves en slitenhet i samfunnet generelt som ikke har med arbeidsinnsatsen og gjøre, men som er en konsekvens av to år med korona og hva det har medført. I forlengelsen av dette innføres det strenge innsparinger som igjen vil ha konsekvenser for de ansatte. Ansatte har høye krav til seg selv og tjenestene de skal yte, og det å gi et dårligere tjenestetilbud til innbyggerne vil være vanskelig for den enkelte arbeidstaker. Det er viktig at det jobbes med å finne områder som kan effektiviseres uten for store konsekvenser for ansatte og brukere.

Oppvekst og kultur:

Skolene merker nedskjæringene som er gjort på lærerstillinger. Skolene har mistet fleksibiliteten sin og det skal ikke store fraværet til før skolen ikke får dekket alle de lovpålagte oppgavene, som f.eks spesialundervisning. Det settes ofte ikke inn vikarer (helst ikke de 14 første dagene) og det er også vanskelig å få tak i vikarer ved fravær.

Det ble gjort kutt i våres på assistenter i skolen, vel vitende om at det vi kutter må tilføres på høsten. Dette fordi det gjennom et skoleår tilføres barn til Rakkestad kommune som krever ekstra ressurser, blant annet fosterhjemsplasserte barn og barn i beredskapshjem. De må ofte ha en tettere oppfølging for å komme seg gjennom skolehverdagen.

Det er viktig med nok ansatte for å ivareta et godt SFO – tilbudet til barna etter skoletid. Antall barn i SFO er økende og bemanningsnormen tar ikke høyde for elever som trenger ekstra oppfølging. Barn som har spesielle behov, har ingen krav til ressurser i SFO – tiden. §9A gjelder for barna også i SFO-tiden.

Det har vært mye fokus på de sårbare barna både under pandemien og lærerstreiken, det er viktig at skolene har nok ressurser til å følge opp disse elevene på en god måte.

Velferd og levekår:

Dette er et stort område med mange ulike utfordringer, blant annet nevnes det tilbakeføring av brukere som det nå forventes en høy omløpshastighet på. Dog er det ikke tilført midler til å ivareta disse brukerne, det skal den nåværende tjenesten løse. Vi må også sørge for ansatte har den opplæringen og kursing som er nødvendig i forkant av tilbakeføring. På enkelte områder leies det inn 3-4 vakter pr. dag for å klare å gjennomføre daglig drift, eller ansatte i store stillinger jobber ekstra som igjen utløses i overtid.

Helse og mestring:

Her har det vært gjort mye arbeid det siste året, da spesielt på Skautun. Prosesser på innsparinger og flytting av ansatte medfører også oppsigelser og ansatte som får jobb utenfor kommunen. Med tanke på at vi har en eldrebølge i vente og manko på landsbasis på kvalifisert helsepersonell er det veldig viktig å beholde og rekruttere. Oppgavedeling og heltid er noe som må være i søkelyset.

Areal og infrastruktur:

Dette området er på mange måter det området som oppleves som stabilt. Samtidig er dette et område hvor de med lavest inntekt arbeider. En fagarbeider med 16 års ansiennitet har en årslønn på kr 460 300,-. Her er det også viktig å tenke å beholde og rekruttere i disse vanskelige økonomiske tider.

KS sitt debatthefte

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debatthefte politisk.

For øvrig støtter Arbeidsmiljøutvalget rådmannens forslag til vedtak.

Behandling i Administrasjonsutvalget den 23.11.2022 sak 8/22

Behandling

Arbeidstakersiden presiserte at det er veldig viktig å tilrettelegge for lærlingplasser.

Ordfører Karoline Fjeldstad fremmet Arbeidsmiljøutvalgets følgende forslag:

KS sitt debatthefte

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debatthefte politisk.

Ved votering ble forslaget enstemmig vedtatt.

Representanten Laila Rode (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag:

Innen utgangen av januar 2023 utarbeides og fastsettes nye bemanningsrammer basert på kompetanseplan og oppgavefordeling i de forskjellige kommunale enhetene.

Ved votering ble Rodes forslag enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalget støtter for øvrig rådmannens forslag til vedtak.

Administrasjonsutvalgets uttalelse

- **KS sitt debatthefte**

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debatthefte politisk.

- Innen utgangen av januar 2023 utarbeides og fastsettes nye bemanningsrammer basert på kompetanseplan og oppgavefordeling i de forskjellige kommunale enhetene.

Behandling i Formannskapet den 23.11.2022 sak 83/22

Behandling

Representanten Elise Lilletorp Lien (Sp) fremmet følgende felles forslag fra Krf, H og Sp:

SLT – koordinator

Både i Rakkestad kommune og mange andre kommuner registreres den økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Det ønsker Rakkestad kommunestyre å fokusere på og rette en sterkere innsats mot.

Midler til SLT – kontakt er i budsjettet ivaretatt frem til og med mars 2023. Fra mars 2023 er det uavklart på hvordan ordningen skal ivaretas videre. Rådmannen bes for eksempel ved å prioritere om midler og oppgaver om å finne rom for en ca. 40 prosent SLT – koordinator innen dette tidspunktet.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

Ved votering ble Lien sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Elise Lilletorp Lien (Sp) fremmet følgende felles forslag fra Krf, H og Sp:

Minnelund

Det har i mange år vært etterspørsel etter en minnelund for urnenedsettelse der avdøde ikke får eget gravsted, men en felles minnelund sammen med flere.

Rakkestad kommunestyret ber rådmann ta initiativ til at det i samarbeid med Rakkestad kirkelig fellesråd forbereder etableringen av en minnelund i Rakkestad.

Ved votering ble Lien sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Elise Lilletorp Lien (Sp) fremmet følgende felles forslag fra Krf, H og Sp:

Uvigslet gravplasser

Det er et behov for å opprette en egen gravplass med ikke vigslede graver i Rakkestad.

Rakkestad kommunestyret får forelagt en meldingssak som beskriver hvordan Rakkestad kommune best kan ivaretar sin forpliktelser for å etablere og tilby uvigslete gravplasser.

Ved votering ble Lien sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Knut Ruud (H) fremmet Teknikkutvalgets forslag:

Beredskap

Kommunal beredskapsplikt er en lovpålagt oppgave som blant annet innebærer at kommunen skal ha en overordnet ROS (Risiko og sårbarhetsanalyse), en overordnet beredskapsplan, en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og gjennomføre øvelser i å håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

Kommunens beredskapsplikt innbefatter følgende områder:

- *Sosial beredskap*
- *Drikkevann*
- *Skole og oppvekst*
- *Akutt forurensning*
- *Helse og omsorg*
- *Brann og redning*
- *Kommune-planlegging*
- *Sivilforsvarsplikter*
- *Næringsberedskap*
- *Relevante eksterne aktører, slik som eiere av infrastruktur*

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal supplere og samordne mellom disse områdene.

Rakkestad kommunestyret ber om at administrasjon skal revidere en helhetlig ROS analyse hvert 4. år, i forbindelse med ny kommunal planstrategi, eller oftere dersom endringer i samfunnet gir grunnlag for å foreta endringer med påfølgende revisjon. Ved hver revisjon legges den oppdaterte helhetlige analysen frem for politisk nivå.

Ved votering ble Ruud og Teknikkutvalget sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Knut Ruud (H) fremmet Teknikkutvalgets forslag:

Kommunale veier

Rakkestad kommunestyre vedtar budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som det framgår av vedtaket.

Det er ikke spesifikt bevilget midler til påkostninger av kommunale veier i 2023. Kommunestyret har i de siste brukt betydelige midler på å øke standarden på de kommunale veiene. Den har blitt bedre i de siste fire – fem årene. Det tas sikte på å fortsette programmet for ytterligere å øke standarden på den kommunale veimassen i 2023. Det må av økonomiske årsaker skje innenfor budsjett- og økonomiplanrammene.

Rakkestad kommunestyre ønsker av denne grunn gjennom en enkeltsak fra rådmannen og ved behandling av den i teknikkutvalget, formannskapet og kommunestyret, å gjennomgå og gjøre en noe annen fordeling av midler til enkeltprosjekter slik at det også blir rom for påkostningstiltak på de kommunale veiene i 2023.

Det tas sikte på å behandle enkeltsak som nevnt innen utgangen av mars 2023.

Ved votering ble Ruud og Teknikkutvalget sitt forslag enstemmig vedtatt.

Ordfører Karoline Fjeldstad (Sp) fremmet følgende felles forslag fra Krf, H, Sp og Ap:

Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter

Rakkestad kommune vedtar i budsjettet 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 kr. 495 000 000 til bygging av nytt sykehjem i 2023 – 2025.

Kommunestyret vi i perioden fokusere på at sykehjemmet først planlegges og prosjekteres fullt ut og at det deretter ferdigstilles i samsvar med budsjettet og økonomiplanen innen utgangen av 2025.

For 2023 følges prosjektet opp på følgende måte:

Det legges fram en enkeltsak for kommunestyret som endelig fastslår plassering av det nye sykehjemmet. Saken baserer seg på grunnlag av tomteanalysene (eksisterende og alternative lokaliteter), konsekvensutredningene foretatt i

forbindelse med arealdelen av kommuneplanen og andre momenter og spørsmål som har relevans for beslutningen.

Innen utgangen av mars legges det fram for en enkeltsak for kommunestyret som omhandler reguleringsplan og andre reguleringsmessige forhold for sykehjemsutbyggingen.

Innen utgangen av juni legges det fram en enkeltsak for kommunestyret som redegjør for selve byggeprosjektet. Saken bør omfatte endelig innhold og omfang, kostnadsstipulat og finansieringsplan, herunder status i forhold til Husbanken og investeringstilskudd, samt behovet for å reise egenkapital.

Ved votering ble ordfører sitt felles forslag enstemmig vedtatt.

Varaordfører Iselin Bjørnstad (Krf) fremmet Velferdsutvalgets forslag

Tilbud til barn og unge

Rakkestad kommune registrerer i likhet med mange andre kommuner, økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Kommunestyret ser viktigheten av å være langsiktig i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og at kommunale tilbud skal være både attraktive og inkluderende.

Det har høsten 2022 blitt arbeidet med og fortsatt arbeides det med å utvikle utvidede og nye fritids- og trivselstilbud til denne gruppen. Det skjer med innsats fra flere kommuneområder og med eksisterende budsjettmidler og oppsparte fondsmidler. Kommunestyret ønsker å bygge opp om dette viktig arbeidet.

Det å kunne tilby gratis fritidstilbud til ungdommer er viktig for å forebygge utenforskap og dempe konsekvenser av barnefattigdom. Dette underbygges av Bufdir som i sine veiledere blant annet trekker frem ungdomsklubber med trygge voksne som et viktig verktøy i et forebyggende og inkluderende arbeid.

Rådmannen bes innen utgangen av februar om å legge fram en sak for ungdomsrådet, velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret hvor satsingen og styrkingen av fritidstilbudet for barn og unge i Rakkestad blir presentert.

Ved votering ble Bjørnstad og Velferdsutvalgets forslag enstemmig vedtatt.

Varaordfører Iselin Bjørnstad (Krf) fremmet Velferdsutvalgets forslag:

Lærlinger

Rakkestad kommune har i noen år hatt mange lærlinger i sin virksomhet.

Det ligger nå av økonomiske årsaker an til at kommunen kommer til å rekruttere færre lærlinger. Det er som kommunestyret ser det bekymringsfullt, på grunn av

ungdomsperspektivet i kommuneplanen, utdanning av unge mennesker til det lokale arbeidslivet, bosetting av ungdommer i kommunen og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til kommunal virksomhet.

Kommunestyret ber rådmannen gjennom prosesser og tiltak i første halvår 2023 om å tilrettelegge for flere lærlinger i kommunen først fra 1.8.2023 og videre fra 1.8.2024. Kommunestyret peker videre på ferdig utdannede lærlinger som en viktig lokal arbeidskraftressurs. Det bør av denne årsak fokuseres enda mer på at de kan bli tilbudt egnede stillinger og helst full stilling ved endt utdanning.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

Ved votering ble Bjørnstad og Velferdsutvalgets forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Gunnar Line (Sp) fremmet Arbeidsmiljøutvalgets forslag:

KS sitt debatthefte

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debatthefte politisk.

Ved votering ble Line og Arbeidsmiljøutvalgets forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Tina Ødegård Holt (Ap) fremmet Administrasjonsutvalgets forslag:

Bemanningsrammer

Innen utgangen av januar 2023 utarbeides og fastsettes nye bemanningsrammer basert på kompetanseplan og oppgavefordeling i de forskjellige kommunale enhetene.

Ved votering ble Holt og Administrasjonsutvalget sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Tina Ødegård Holt (Ap) fremmet følgende forslag:

Introduksjonsprogram

Rakkestad kommune utarbeider muligheten for å etablere introduksjonsprogram for flyktninger i egen regi innen utgangen av 1. kvartal 2023.

Ved votering ble Holt sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Knut-Magne Bjørnstad (Ap) fremmet følgende forslag

Kommunale veier

Rakkestad kommune gjør en gjennomgang av sine drifts-og vedlikeholdsforpliktelser, med sikte på å etablere tydelige kriterier for hva som skal være private og kommunale veier i fremtiden. Utredningen legges frem innen 30. juni 2023.

Ved votering ble Bjørnstad sitt forslag enstemmig vedtatt.

Til slutt ble rådmannens forslag med vedtatte tilleggforslag som helhet enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling til kommunestyret

1. Med hjemmel i kommunelovens §§ 14-4 vedtas Rakkestad kommunes budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 med netto driftsrammer fordelt på de enkelte rammeområdene, slik det fremkommer i budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per rammeområde og totalt for perioden 2023-2026 – i henhold til bevillingsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første og andre ledd.
2. Rådmannen gis fullmakter iht. bokstav C i rådmannens forslag til vedtak.
3. De kommunale gebyrer, egenbetalinger, avgifter og godtgjørelser fastsettes i samsvar med budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 (Vedlegg 1 - Priser for kommunale varer og tjenester, samt vedlegg 1A, 1B, 1C og vedlegg 2).
4. Det kommunale skattøre fastsettes til maksimalsatsen gitt av Stortinget.
5. Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 (inkl. finansiering), vedtas slik det fremgår av budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per prosjekt og totalt for perioden 2023 – 2026 i henhold til bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-5 første og andre ledd – totalt kr 82 962 000 i 2023.
6. Det godkjennes låneopptak på kr 71 874 000 til finansiering av investeringer og startlån i 2023.
7. Punktene A – F nedenfor vedtas som beskrevet nedenfor.

A. RAMMEOMRÅDER

Budsjettet for 2023 gis som netto rammebevilgning innenfor følgende rammeområder:

- Kommunedirektørens team og staber
- Oppvekst og kultur
- Helse og mestring
- Areal og Infrastruktur
- Rakkestad Kirkelig fellesråd
- Næringstiltak og fellesutgifter/inntekter

Rammeområdenes tallmessige budsjettforslag framkommer i budsjettskjemaene under obligatoriske oversikter.

B. SKATTØRE

Forskuddstrekk og forskuddsskatt samt formuesskatt for inntektsåret 2023 beregnes i henhold til høyeste skattøre som blir bestemt av Stortinget.

C. FULLMAKTER

1. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hvert rammeområde.
2. Rådmannen gis fullmakt til å fordele pensjonskostnader mellom rammeområdene.
3. Rådmannen gis fullmakt til å fordele budsjettert lønnsoppgjørspott mellom rammeområdene.
4. Rådmannen gis fullmakt til å budsjettere og fordele avskrivninger mellom rammeområdene (nulleffekt for kommunen som helhet).

D. TILSKUDD TIL DE POLITISKE PARTIER

- a) Gruppestøtten fastsettes til kr 1 300,- (likt kronebeløp per kommunestyregruppe)
- b) Representantstøtten fastsettes til kr 2 761,- per kommunestyrerepresentant.
- c) Gruppestøtten og representantstøtten justeres hvert år i samsvar med deflator i statsbudsjettet.

E. EIENDOMSSKATT

Rakkestad kommunestyre vedtar i medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 - bokstav a - å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen i 2023.

Rakkestad kommunestyre fastsetter skattesatsen for eiendomsskatt i 2023 til: 4,00 promille for boliger og fritidseiendommer av gjeldende takstverdier. 4,75 promille for andre eiendommer av gjeldende takstverdier (esktl. § 13).

Eiendomsskatten betales månedlig eller i fire terminer (esktl. § 25).

For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).

F. LÅN

Rakkestad kommune tar opp lån på kr 51 874 000,- til investeringer pluss kr 20 000 000,- til startlån i 2023.

Rakkestad kommunes lån avdras iht. kommunelovens § 14-18;

Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne det enkelte låneopptak med lånevilkår innenfor de rammer som kommunestyret har fastsatt i budsjettet.

Med følgende tillegg

1. SLT – koordinator

Både i Rakkestad kommune og mange andre kommuner registreres den økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Det ønsker Rakkestad kommunestyre å fokusere på og rette en sterkere innsats mot.

Midler til SLT – kontakt er i budsjettet ivaretatt frem til og med mars 2023. Fra mars 2023 er det uavklart på hvordan ordningen skal ivaretas videre. Rådmannen bes for eksempel ved å prioritere om midler og oppgaver om å finne rom for en ca. 40 prosent SLT – koordinator innen dette tidspunktet.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

2. Minnelund

Det har i mange år vært etterspørsel etter en minnelund for urnenedsettelse der avdøde ikke får eget gravsted, men en felles minnelund sammen med flere.

Rakkestad kommunestyret ber rådmann ta initiativ til at det i samarbeid med Rakkestad kirkelig fellesråd forbereder etableringen av en minnelund i Rakkestad.

3. Uvigslet gravplasser

Det er et behov for å opprette en egen gravplass med ikke vigslede graver i Rakkestad.

Rakkestad kommunestyret får forelagt en meldingssak som beskriver hvordan Rakkestad kommune best kan ivareta sin forpliktelser for å etablere og tilby uvigslete gravplasser.

4. Beredskap

Kommunal beredskapsplikt er en lovpålagt oppgave som blant annet innebærer at kommunen skal ha en overordnet ROS (Risiko og sårbarhetsanalyse), en overordnet

beredskapsplan, en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og gjennomføre øvelser i å håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

- Kommunens beredskapsplikt innbefatter følgende områder:
- Sosial beredskap
- Drikkevann
- Skole og oppvekst
- Akutt forurensning
- Helse og omsorg
- Brann og redning
- Kommune-planlegging
- Sivilforsvarsplikter
- Næringsberedskap
- Relevante eksterne aktører, slik som eiere av infrastruktur

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal supplere og samordne mellom disse områdene.

Rakkestad kommunestyret ber om at administrasjon skal revidere en helhetlig ROS analyse hvert 4. år, i forbindelse med ny kommunal planstrategi, eller oftere dersom endringer i samfunnet gir grunnlag for å foreta endringer med påfølgende revisjon. Ved hver revisjon legges den oppdaterte helhetlige analysen frem for politisk nivå.

5. Kommunale veier

Rakkestad kommunestyre vedtar budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som det framgår av vedtaket.

Det er ikke spesifikt bevilget midler til påkostninger av kommunale veier i 2023. Kommunestyret har i de siste brukt betydelige midler på å øke standarden på de kommunale veiene. Den har blitt bedre i de siste fire – fem årene. Det tas sikte på å fortsette programmet for ytterligere å øke standarden på den kommunale veimassen i 2023. Det må av økonomiske årsaker skje innenfor budsjett- og økonomiplanrammene.

Rakkestad kommunestyre ønsker av denne grunn gjennom en enkeltsak fra rådmannen og ved behandling av den i teknikkutvalget, formannskapet og kommunestyret, å gjennomgå og gjøre en noe annen fordeling av midler til enkeltprosjekter slik at det også blir rom for påkostningstiltak på de kommunale veiene i 2023.

Det tas sikte på å behandle enkeltsak som nevnt innen utgangen av mars 2023.

6. Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter

Rakkestad kommune vedtar i budsjettet 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 kr. 495 000 000 til bygging av nytt sykehjem i 2023 – 2025.

Kommunestyret vil i perioden fokusere på at sykehjemmet først planlegges og prosjekteres fullt ut og at det deretter ferdigstilles i samsvar med budsjettet og økonomiplanen innen utgangen av 2025.

For 2023 følges prosjektet opp på følgende måte:

Det legges fram en enkeltsak for kommunestyret som endelig fastslår plassering av det nye sykehjemmet. Saken baserer seg på grunnlag av tomteanalysene (eksisterende og alternative lokaliteter), konsekvensutredningene foretatt i forbindelse med arealdelen av kommuneplanen og andre momenter og spørsmål som har relevans for beslutningen.

Innen utgangen av mars legges det fram for en enkeltsak for kommunestyret som omhandler reguleringsplan og andre reguleringsmessige forhold for sykehjemsutbyggingen.

Innen utgangen av juni legges det fram en enkeltsak for kommunestyret som redegjør for selve byggeprosjektet. Saken bør omfatte endelig innhold og omfang, kostnadsstipulat og finansieringsplan, herunder status i forhold til Husbanken og investeringstilskudd, samt behovet for å reise egenkapital.

7. Tilbud til barn og unge

Rakkestad kommune registrerer i likhet med mange andre kommuner, økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Kommunestyret ser viktigheten av å være langsiktig i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og at kommunale tilbud skal være både attraktive og inkluderende.

Det har høsten 2022 blitt arbeidet med og fortsatt arbeides det med å utvikle utvidede og nye fritids- og trivselstilbud til denne gruppen. Det skjer med innsats fra flere kommuneområder og med eksisterende budsjettmidler og oppsparte fondsmidler. Kommunestyret ønsker å bygge opp om dette viktig arbeid.

Det å kunne tilby gratis fritidstilbud til ungdommer er viktig for å forebygge utenforskap og dempe konsekvenser av barnefattigdom. Dette underbygges av Bufdir som i sine veiledere blant annet trekker frem ungdomsklubber med trygge voksne som et viktig verktøy i et forebyggende og inkluderende arbeid.

Rådmannen bes innen utgangen av februar om å legge fram en sak for ungdomsrådet, velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret hvor satsingen og styrkingen av fritidstilbudet for barn og unge i Rakkestad blir presentert.

8. Lærlinger

Rakkestad kommune har i noen år hatt mange lærlinger i sin virksomhet.

Det ligger nå av økonomiske årsaker an til at kommunen kommer til å rekruttere færre lærlinger. Det er som kommunestyret ser det bekymringsfullt, på grunn av ungdomsperspektivet i kommuneplanen, utdanning av unge mennesker til det lokale arbeidslivet, bosetting av ungdommer i kommunen og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til kommunal virksomhet.

Kommunestyret ber rådmannen gjennom prosesser og tiltak i første halvår 2023 om å tilrettelegge for flere lærlinger i kommunen først fra 1.8.2023 og videre fra 1.8.2024. Kommunestyret peker videre på ferdig utdannede lærlinger som en viktig lokal

arbeidskraftressurs. Det bør av denne årsak fokuseres enda mer på at de kan bli tilbudt egnede stillinger og helst full stilling ved endt utdanning.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

9. KS sitt debatthefte

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debatthefte» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debatthefte politisk.

10. Bemanningsrammer

Innen utgangen av januar 2023 utarbeides og fastsettes nye bemanningsrammer basert på kompetanseplan og oppgavefordeling i de forskjellige kommunale enhetene.

11. Introduksjonsprogram

Rakkestad kommune utarbeider muligheten for å etablere introduksjonsprogram for flyktninger i egen regi innen utgangen av 1. kvartal 2023.

12. Kommunale veier

Rakkestad kommune gjør en gjennomgang av sine drifts- og vedlikeholdsforpliktelser, med sikte på å etablere tydelige kriterier for hva som skal være private og kommunale veier i fremtiden. Utredningen legges frem innen 30. juni 2023.

Behandling i Kommunestyret den 08.12.2022 sak 73/22

Behandling

Følgende hadde ordet i saken:

Peder Harlem (Sp), Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Iselin Bjørnstad (Krf), Kjell Oddvar Haga (Frp), rådmann Alf Thode Skog, Barbro Urke (MDG), Øyvind Kjeve (Krf), Helen Graarud (Sp), Finn Kultorp (Ap), Dagfinn Sørtorp (Sp), Tina Ødegård Holt (AP), Ordfører Karoline Fjeldstad (Sp).

Et omforent kommunestyre støttet at fristen i *pkt. 12 – Kommunale veier* endres til 30. september 2023.

Representanten Tina Ødegård Holt (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag:

Kommunestyret ber rådmann om å evaluere løpende barnehageopptak innen kommende hovedopptak 1.3.23. Herunder vurdere et – to tilleggsopptak. Rådmann bes om å legge anbefalinger og konklusjoner fram for velferdsutvalget og formannskapet innen utgangen av februar 2023.

Ved votering ble Holt sitt forslag enstemmig vedtatt.

Representanten Finn Kultorp (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag til formannskapets innstilling pkt. 5 som et avsnitt 2 som lyder:

Med hensyn til finansiering av investeringer, gjør kommunestyret i første halvdel av 2023 en ny vurdering av bruk av egenkapital, i det et helt eller delvis salg av kommuneskogen i et klima-, miljø- og samfunnsmessig perspektiv er uaktuelt.

Ved votering falt forslaget med 9 mot 16 stemmer.

Mindretallet besto av:

Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Tina Ødegård Holt (Ap), Kim Tomas Haglund (Ap), Hans Edvin Johansson (Ap), Laila Olsen Rode (Ap), Finn Kultorp (Ap), Barbro Urke (MDG), Kjell Oddvar Haga (Frp), Stine Svanskov Teigen (uavhengig).

Representanten Knut-Magne Bjørnstad (Ap) ba om særskilt votering av pkt. 5 - Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 i formannskapets innstilling:

Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 (inkl. finansiering), vedtas slik det fremgår av budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per prosjekt og totalt for perioden 2023 – 2026 i henhold til bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-5 første og andre ledd – totalt kr 82 962 000 i 2023.

Ved votering ble formannskapets innstilling pkt. 5 - Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 vedtatt med 16 mot 9 stemmer.

Mindretallet besto av:

Knut-Magne Bjørnstad (Ap), Tina Ødegård Holt (Ap), Kim Tomas Haglund (Ap), Hans Edvin Johansson (Ap), Laila Olsen Rode (Ap), Finn Kultorp (Ap), Barbro Urke (MDG), Kjell Oddvar Haga (Frp), Stine Svanskov Teigen (uavhengig).

Til slutt ble det votert over formannskapets innstilling med Holt sitt tilleggsforslag som helhet.

Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023 – 2024 enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

1. Med hjemmel i kommunelovens §§ 14-4 vedtas Rakkestad kommunes budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 med netto driftsrammer fordelt på de enkelte rammeområdene, slik det fremkommer i budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per rammeområde og totalt for perioden 2023-2026 – i henhold til bevillingsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første og andre ledd.
2. Rådmannen gis fullmakter iht. bokstav C i rådmannens forslag til vedtak.
3. De kommunale gebyrer, egenbetalinger, avgifter og godtgjørelser fastsettes i samsvar med budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 (Vedlegg 1 - Priser for kommunale varer og tjenester, samt vedlegg 1A, 1B, 1C og vedlegg 2).
4. Det kommunale skattøre fastsettes til maksimalsatsen gitt av Stortinget.
5. Investeringsbudsjettet for 2023 og 2023-2026 (inkl. finansiering), vedtas slik det fremgår av budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Økonomiplanen vedtas per prosjekt og totalt for perioden 2023 – 2026 i henhold til bevilgningsoversikt investering etter budsjett og regnskapsforskriftens § 5-5 første og andre ledd – totalt kr 82 962 000 i 2023.
6. Det godkjennes låneopptak på kr 71 874 000 til finansiering av investeringer og startlån i 2023.
7. Punktene A – F nedenfor vedtas som beskrevet nedenfor.

A. RAMMEOMRÅDER

Budsjettet for 2023 gis som netto rammebevilgning innenfor følgende rammeområder:

- Kommunedirektørens team og staber
- Oppvekst og kultur
- Helse og mestring
- Areal og Infrastruktur
- Rakkestad Kirkelig fellesråd
- Næringstiltak og fellesutgifter/inntekter

Rammeområdenes tallmessige budsjettforslag framkommer i budsjettskjemaene under obligatoriske oversikter.

B. SKATTØRE

Forskuddstrekk og forskuddsskatt samt formuesskatt for inntektsåret 2023 beregnes i henhold til høyeste skattøre som blir bestemt av Stortinget.

C. FULLMAKTER

1. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hvert rammeområde.
2. Rådmannen gis fullmakt til å fordele pensjonskostnader mellom rammeområdene.
3. Rådmannen gis fullmakt til å fordele budsjettert lønnsoppgjørspott mellom rammeområdene.
4. Rådmannen gis fullmakt til å budsjettere og fordele avskrivninger mellom rammeområdene (nulleffekt for kommunen som helhet).

D. TILSKUDD TIL DE POLITISKE PARTIER

- a) Gruppestøtten fastsettes til kr 1 300,- (likt kronebeløp per kommunestyregruppe)
- b) Representantstøtten fastsettes til kr 2 761,- per kommunestyrerepresentant.
- c) Gruppestøtten og representantstøtten justeres hvert år i samsvar med deflator i statsbudsjettet.

E. EIENDOMSSKATT

Rakkestad kommunestyre vedtar i medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 - bokstav a - å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen i 2023.

Rakkestad kommunestyre fastsetter skattesatsen for eiendomsskatt i 2023 til: 4,00 promille for boliger og fritidseiendommer av gjeldende takstverdier. 4,75 promille for andre eiendommer av gjeldende takstverdier (esktl. § 13).

Eiendomsskatten betales månedlig eller i fire terminer (esktl. § 25).

For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).

F. LÅN

Rakkestad kommune tar opp lån på kr 51 874 000,- til investeringer pluss kr 20 000 000,- til startlån i 2023.

Rakkestad kommunes lån avdras iht. kommunelovens § 14-18;

Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte verdi ved inngangen av regnskapsåret.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne det enkelte låneopptak med lånevilkår innenfor de rammer som kommunestyret har fastsatt i budsjettet.

Med følgende tillegg

1. SLT – koordinator

Både i Rakkestad kommune og mange andre kommuner registreres den økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Det ønsker Rakkestad kommunestyre å fokusere på og rette en sterkere innsats mot.

Midler til SLT – kontakt er i budsjettet ivaretatt frem til og med mars 2023. Fra mars 2023 er det uavklart på hvordan ordningen skal ivaretas videre. Rådmannen bes for eksempel ved å prioritere om midler og oppgaver om å finne rom for en ca. 40 prosent SLT – koordinator innen dette tidspunktet.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

2. Minnelund

Det har i mange år vært etterspørsel etter en minnelund for urnenedsettelse der avdøde ikke får eget gravsted, men en felles minnelund sammen med flere.

Rakkestad kommunestyret ber rådmann ta initiativ til at det i samarbeid med Rakkestad kirkelig fellesråd forbereder etableringen av en minnelund i Rakkestad.

3. Uvigslet gravplasser

Det er et behov for å opprette en egen gravplass med ikke vigslede graver i Rakkestad.

Rakkestad kommunestyret får forelagt en meldingssak som beskriver hvordan Rakkestad kommune best kan ivareta sin forpliktelser for å etablere og tilby uvigslete gravplasser.

4. Beredskap

Kommunal beredskapsplikt er en lovpålagt oppgave som blant annet innebærer at kommunen skal ha en overordnet ROS (Risiko og sårbarhetsanalyse), en overordnet beredskapsplan, en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og gjennomføre øvelser i å håndtere ulike typer hendelser. Dette betyr at kommunen må være oppmerksom på hvordan utviklingstrekk og utfordringsbildet også endrer forutsetningene for samfunnssikkerheten.

- Kommunens beredskapsplikt innbefatter følgende områder:
- Sosial beredskap
- Drikkevann
- Skole og oppvekst
- Akutt forurensning
- Helse og omsorg
- Brann og redning
- Kommune-planlegging
- Sivilforsvarsplikter
- Næringsberedskap
- Relevante eksterne aktører, slik som eiere av infrastruktur

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal supplere og samordne mellom disse områdene.

Rakkestad kommunestyret ber om at administrasjon skal revidere en helhetlig ROS analyse hvert 4. år, i forbindelse med ny kommunal planstrategi, eller oftere dersom endringer i samfunnet gir grunnlag for å foreta endringer med påfølgende revisjon. Ved hver revisjon legges den oppdaterte helhetlige analysen frem for politisk nivå.

5. Kommunale veier

Rakkestad kommunestyre vedtar budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som det framgår av vedtaket.

Det er ikke spesifikt bevilget midler til påkostninger av kommunale veier i 2023. Kommunestyret har i de siste brukt betydelige midler på å øke standarden på de kommunale veiene. Den har blitt bedre i de siste fire – fem årene. Det tas sikte på å fortsette programmet for ytterligere å øke standarden på den kommunale veimassen i 2023. Det må av økonomiske årsaker skje innenfor budsjett- og økonomiplanrammene.

Rakkestad kommunestyre ønsker av denne grunn gjennom en enkeltsak fra rådmannen og ved behandling av den i teknikkutvalget, formannskapet og kommunestyret, å gjennomgå og gjøre en noe annen fordeling av midler til enkeltprosjekter slik at det også blir rom for påkostningstiltak på de kommunale veiene i 2023.

Det tas sikte på å behandle enkeltsak som nevnt innen utgangen av mars 2023.

6. Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter

Rakkestad kommune vedtar i budsjettet 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 kr. 495 000 000 til bygging av nytt sykehjem i 2023 – 2025.

Kommunestyret vi i perioden fokusere på at sykehjemmet først planlegges og prosjekteres fullt ut og at det deretter ferdigstilles i samsvar med budsjettet og økonomiplanen innen utgangen av 2025.

For 2023 følges prosjektet opp på følgende måte:

Det legges fram en enkeltsak for kommunestyret som endelig fastslår plassering av det nye sykehjemmet. Saken baserer seg på grunnlag av tomteanalysene (eksisterende og alternative lokaliteter), konsekvensutredningene foretatt i forbindelse med arealdelen av kommuneplanen og andre momenter og spørsmål som har relevans for beslutningen.

Innen utgangen av mars legges det fram for en enkeltsak for kommunestyret som omhandler reguleringsplan og andre reguleringsmessige forhold for sykehjemsutbyggingen.

Innen utgangen av juni legges det fram en enkeltsak for kommunestyret som redegjør for selve byggeprosjektet. Saken bør omfatte endelig innhold og omfang, kostnadsstipulat og finansieringsplan, herunder status i forhold til Husbanken og investeringstilskudd, samt behovet for å reise egenkapital.

7. Tilbud til barn og unge

Rakkestad kommune registrerer i likhet med mange andre kommuner, økende utfordringer i barn- og ungdomsmiljøet. Kommunestyret ser viktigheten av å være langsiktig i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og at kommunale tilbud skal være både attraktive og inkluderende.

Det har høsten 2022 blitt arbeidet med og fortsatt arbeides det med å utvikle utvidede og nye fritids- og trivselstilbud til denne gruppen. Det skjer med innsats fra flere kommuneområder og med eksisterende budsjettmidler og oppsparte fondsmidler. Kommunestyret ønsker å bygge opp om dette viktig arbeidet.

Det å kunne tilby gratis fritidstilbud til ungdommer er viktig for å forebygge utenforskap og dempe konsekvenser av barnefattigdom. Dette underbygges av Bufdir som i sine veiledere blant annet trekker frem ungdomsklubber med trygge voksne som et viktig verktøy i et forebyggende og inkluderende arbeid.

Rådmannen bes innen utgangen av februar om å legge fram en sak for ungdomsrådet, velferdsutvalget, formannskapet og kommunestyret hvor satsingen og styrkingen av fritidstilbudet for barn og unge i Rakkestad blir presentert.

8. Lærlinger

Rakkestad kommune har i noen år hatt mange lærlinger i sin virksomhet.

Det ligger nå av økonomiske årsaker an til at kommunen kommer til å rekruttere færre lærlinger. Det er som kommunestyret ser det bekymringsfullt, på grunn av ungdomsperspektivet i kommuneplanen, utdanning av unge mennesker til det lokale arbeidslivet, bosetting av ungdommer i kommunen og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft til kommunal virksomhet.

Kommunestyret ber rådmannen gjennom prosesser og tiltak i første halvår 2023 om å tilrettelegge for flere lærlinger i kommunen først fra 1.8.2023 og videre fra 1.8.2024. Kommunestyret peker videre på ferdig utdannede lærlinger som en viktig lokal arbeidskraftressurs. Det bør av denne årsak fokuseres enda mer på at de kan bli tilbudt egnede stillinger og helst full stilling ved endt utdanning.

Rådmannen bes rapportere på denne saken gjennom første halvår 2023.

9. KS sitt debattheft

KS er kommunesektorens interesseorganisasjon, utviklingspartner og derav landets største offentlige arbeidsgiver.

Som en direkte konsekvens av dette ansvaret, har KS dialog og kommunikasjon med alle landets kommuner.

En sentral del av denne kommunikasjonen er det årlige «Debattheft» som oversendes kommunene for gjennomgang og tilbakemelding.

For å sikre en enda bedre dialog og bevisstgjøring av kommunen sitt mandat til KS, vil Rakkestad kommune i framtida behandle aktuelt debattheft politisk.

10. Bemanningsrammer

Innen utgangen av januar 2023 utarbeides og fastsettes nye bemanningsrammer basert på kompetanseplan og oppgavefordeling i de forskjellige kommunale enhetene.

11. Introduksjonsprogram

Rakkestad kommune utarbeider muligheten for å etablere introduksjonsprogram for flyktninger i egen regi innen utgangen av 1. kvartal 2023.

12. Kommunale veier

Rakkestad kommune gjør en gjennomgang av sine drifts- og vedlikeholdsforpliktelser, med sikte på å etablere tydelige kriterier for hva som skal være private og kommunale veier i fremtiden. Utredningen legges frem innen 30. september 2023.

13. Løpende barnehageopptak

Kommunestyret ber rådmann om å evaluere løpende barnehageopptak innen kommende hovedopptak 1.3.23. Herunder vurdere et – to tilleggsoptak. Rådmann bes om å legge anbefalinger og konklusjoner fram for velferdsutvalget og formannskapet innen utgangen av februar 2023.

Vedlegg

1. Forslag til Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2026.
2. Særutskrift ps 22/39 forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2023

Bakgrunn

Behandlingsmåten for økonomiplan og årsbudsjett går frem av kommunelovens § 14-3.

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser.

Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplanen og årsbudsjettet. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret.

Innstilling til økonomiplanen og årsbudsjettet, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den.

Velferdsutvalget, Teknikkutvalget, bruker- og interesseråd, Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget skal uttale seg til budsjett- og økonomiplanfremlegget, før formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret.

Melding om vedtak sendt:

Rådmann med ledergruppe, Fylkesmann i Oslo og Viken, Østre Viken kommunerevisjon, Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF.